

L 215 – L – 1

Second Year B.A. Examination, May/June 2009
(D.E. Revised SIM Scheme) (New)
LANGUAGE SANSKRIT (Group – I) (Paper – II)

Date : 26-5-2009

Max. Marks : 90

Time : 2.00 p.m. to 5.00 p.m.

A. स्वप्नवासवदत्तम्

1. ಪದ್ಮಾವತಿಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿ.

8

Sketch the character of पद्मावती

ಅಥವಾ/OR

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two** :

१) वासवदत्ता

२) स्थापना

३) ब्रह्मचारी

४) कन्दुकक्रीडा

2. ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ. ಎರಡನ್ನು ಮಾತ್ರ.

8

Translate and explain **only two** :

१) तीर्थोदकानि समिधः कुसुमानि दर्भान्

स्वैरं वनादुपनयन्तु तपोधनानि ।

धर्मत्रिया नृपसुता न हि धर्मपीडा-

मिच्छेत् तपस्विषु कुलव्रतमेतदस्याः ॥

२) सुखमर्थो भवेद् दातुं सुखं त्राणाः सुखं तपः ।

सुखमन्यद् भवेत्सर्वं दुःखं न्यासस्य रक्षणम् ॥

३) रुपश्रिया समुदितां गुणतश्च युक्तां

लब्ध्वा प्रियां मम तु मन्द इवाछ शोकः ।

पूर्वाभिघातसरुजोऽप्यनुभूतदुःखः

पद्मावतीमपि तथैव समर्थयामि ॥

४) किं वक्ष्यतीति हृदयं परिशङ्कितं मे

कन्या मयाप्यपहृता न च रक्षिता सा ।

भाग्यैश्चलैर्महदवाप्य गुणोपघातं

पुत्रःपितुर्जनितरोष इवास्मि भीतः ॥

P.T.O.

b) ಮೂರನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ :

9

Annotate any **three** :

- ೧) ನ ಪರಮಾಶ್ರಮವಾಸಿಷು ಪ್ರಯೋಜ್ಯಮ್ ।
- ೨) ತಪೋವನಾನಿ ನಾಮಾತಿಥಿಜನಸ್ಯ ಸ್ವಗೇಹಮ್ ।
- ೩) ಸತ್ಕಾರೋ ಹಿ ನಾಮ ಸತ್ಕಾರೇಣ ತ್ರತೀಷ್ಠಃ ಪ್ರೀತಿಮುತ್ಪಾದಯತಿ ।
- ೪) ಆಗಮಪ್ರಧಾನಾನಿ ಸುಲಭಪರ್ಯವಸ್ಥಾನಾನಿ ಮಹಾಪುರುಷಹೃದಯಾನಿ ಭವಂತಿ ।
- ೫) ಏವಮನಿರ್ಜ್ಞಾನಾನಿ ದೇವತಾನ್ಯವಧುಯಂತೇ

B. ಚಂಪೂರಾಮಾಯಣಮ್ (ಸುಂದರಕಾಂಡಃ)

3. a) ಹನುಮಂತನು ಸಾಗರವನ್ನು ದಾಟಿದ ಬಗೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ.

8

Describe how Hanuman crossed the ocean.

ಅಥವಾ/OR

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two** :

- ೧) ತ್ರಿಜಟಾ ।
- ೨) ಅಶೋಕವನಮ್ ।
- ೩) ಮಹೇಂದ್ರಪರ್ವತಃ ।
- ೪) ಮೇಘನಾದಃ ।

b) ಎರಡನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ :

8

Translate and explain **any two** :

- ೧) ತಸ್ಮಿನ್ಪ್ರದೋಷಸಮಯೇ ಸಹಸಾ ಹನೂಮಾ-
ನ್ಕೀರ್ತಿಂಚ್ಛಟಾಜವನಿಕಾಮಪನೀಯ ಶತ್ರುಃ ।
ಆವಿರ್ಬಭೂವ ಸುಮನಃಪರಿತೋಷಣಾಯ ॥
ಲಕ್ಷ್ಮಾಪ್ರವೇಶನವನಾಟಕಸೂತ್ರಧಾರ
- ೨) ಜ್ಯೋತ್ಸನಾಂ ವಿನಾಪಿ ನಿವಸೇನ್ನಿಶಿ ಶೀತಭಾನು-
ಶ್ಚಾಪಾಂ ವಿನಾಪಿ ವಲಿಸೇದ್ವಿಸೇಶ್ವರೋಽಪಿ ।
ಏನಾಂ ವಿನಾ ರಥುಪತಿಃ ಪರಿಗೃಹ್ಯ ಧೈರ್ಯ
ಸಪ್ರಾಣ ಏವ ವಸತೀತಿ ವಿಚಿತ್ರಮೇತತ್ ॥

- ३) अथ निशिचरनाथं पञ्चबाणीविभिन्नं
न हि जनकसुतायाः प्रापदेकापि वाणी ।
जनमुपनतमृत्युं पञ्चवक्त्राहिदष्टं
विशति हताविषाधेरोषधेः किं नु शक्तिः ॥
- ४) पातिव्रत्यहुताशनेन यदि तं कुर्यामहं भस्मसात्
सत्यं दाशरथेः शरस्य न भवेदात्मोचिता पारणा ॥
किं चैतस्य यशोनिशापतिरपि प्रम्लानकान्तिर्भवे-
द्भातः शासितरावणे रधुपतौ यात्रा मम श्रेयसी ॥

c) ಮೂರನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ :

9

Annotate **any three** :

- १) तस्मान्नास्मि विपक्षोऽद्य सपक्ष इति मां भज ।
२) रामभिकीर्तनमधूनि शनैर्न्यषिञ्चत् ।
३) दूतो न वध्यः ।
४) लङ्कायां रघुनाथदूतसरणौ चन्द्रेण दीपायितम् ।
५) दूतो न वध्यः ।

4. संस्कृतभाषायां त्रयाणामेव टिप्पणी: लिखत ।

12

- १) सीता ।
२) यौगन्धरायणस्य कार्यभारः ।
३) स्वप्नवृत्तान्तः ।
४) मैनाकः
५) भाससमस्या

C. नलोपाख्यानम्

5. ದಮಯಂತಿಯು ನಳನನ್ನು ಮತ್ತೆ ಹೇಗೆ ಪಡೆದಳು ? ವಿವರಿಸಿ.

12

How दमयन्ती obtained नल again ? Explain

ಅಥವಾ/OR

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two** :

- ೧) ನಲಃ ।   ೨) ಕಲಿಃ ।
 ೩) ಕರ್ಕೊಟಕಃ ।   ೪) ಬ್ರಾಹುಕಃ

D. Grammar and Translation

6. a) ಎರಡರ ತಪ್ಪನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ :

Correct the error in **any two** :

2

- ೧) ಪ್ರಜಾನಾಂ ಸ್ವಸ್ತಿ ।   ೨) ವೈಕುಣ್ಠಮ್ ಅಧಿವಸತಿ ।
 ೩) ಯದಿಚ್ಛಸಿ ಭವತಿ ।   ೪) ಸರ್ಪೇಣ ಭಯಮ್ ।
 ೫) ಪಿತುಃ ಸಹ ಪುತ್ರಃ ಗಚ್ಛತಿ ।   ೬) ಭವಾನ್ ಲಿಖ ।

b) ಎರಡರ ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯ ಬರೆಯಿರಿ :

2

Resolve **any two** :

- ೧) ಉಪವನಮ್ ।   ೨) ರಾಜಪುರುಷಃ ।
 ೩) ಹರಿಹರೌ ।   ೪) ಘನಶ್ಯಾಮಃ ।

c) ಒಂದರ ಪ್ರಯೋಗ ಬದಲಾಯಿಸಿ :

2

Change the voice of **any one** :

- ೧) ಯೌಗಂಧರಾಯಣಃ ಪದ್ಮಾವತೀಮ್ ಉಕ್ತವಾನ್ ।
 ೨) ಮಾರುತಿನಾ ರಾವಣಃ ದೃಷ್ಟಃ ।

d) ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ :

10

Translate into **Sanskrit** :

ಹಿಂದೆ ಚಾಣಕ್ಯನೆಂಬ ಒಬ್ಬ ಮಹಾತಪಸ್ವಿಯಿದ್ದನು. ಆಗ ನವನಂದರು ಮಗಧವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಅಧರ್ಮವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಿಂದ ಅವರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯನಾದ ರಾಜನನ್ನು ಇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವನು ಯೋಚಿಸಿದನು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಾಜವಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತನು ಚಾಣಕ್ಯನಿಗೆ ಶಿಷ್ಯನಾದನು. ಅನಂತರ ಸಾಹಸದಿಂದ ಚಾಣಕ್ಯನು ನವನಂದರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತನನ್ನು ರಾಜನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದನು.

Long ago, there was a great ascetic by name Chanakya. During that time, the Navanandas were ruling Magadha. They were treading the path of Adharma. Therefore he decided to replace them by a suitable king. At that time, Chandragupta, a descendant of the royal family became a disciple of Chanakya. Later, Chanakya daringly defeated the Navanandas and made Chandragupta the king.